

วารุช สุวรรณรัตน์ 2549: ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์จากของป่าของ
ราษฎรที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงพื้นที่ป่าชุมชน โคนบึงปรือ ตำบลสระกระแซ อำเภอด่านขุนทด จังหวัด
นครราชสีมา ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้)
สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลดาวัลย์ พวงจิตร, D.Sc. 86 หน้า
ISBN 974-16-2497-2

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์จากของป่าของ
ราษฎรที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงพื้นที่ป่าชุมชน โคนบึงปรือ ตำบลสระกระแซ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา
การศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทน
หัวหน้าครัวเรือนตัวอย่าง 189 ครัวเรือน และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปประมวลผลข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อ
การใช้ประโยชน์จากของป่าโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression
analysis) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่มีอาชีพหลักในการทำเกษตรกรรม รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ย
55,587.30 บาทต่อครัวเรือนต่อปี จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.7 คนต่อครัวเรือน จำนวนสมาชิกที่เก็บหาของ
ป่า เฉลี่ย 1.74 คนต่อครัวเรือน ความถี่ในการเดินทางเข้าไปเก็บหาของป่าเฉลี่ย 6.44 ครั้งต่อปี โดยมีระยะเวลาเฉลี่ย
ในการเก็บหาของป่าแต่ละครั้ง 3.40 ชั่วโมง การใช้ประโยชน์จากของป่าของราษฎรจำแนกออกได้เป็น 5 ประเภท
ได้แก่ หน่อไม้ เห็ดกินได้ พืชผักป่า ผลไม้ป่า และแมลงกินได้ ครัวเรือนส่วนใหญ่เก็บหาหน่อไม้มาใช้ประโยชน์มาก
ที่สุด โดยเก็บหามาใช้ประโยชน์ คิดเป็นปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 10.7 กิโลกรัมต่อครัวเรือนต่อปี จากการทดสอบ
สมมติฐานพบว่าอาชีพหลักของครัวเรือนมีผลกับการใช้ประโยชน์ เห็ดกินได้ พืชผักป่า และ แมลงกินได้ ระดับ
การศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนมีผลกับการใช้ประโยชน์ ผลไม้ป่า และระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์
ทรัพยากรป่าไม้มีผลกับการใช้ประโยชน์ หน่อไม้ เห็ดกินได้ พืชผักป่า และแมลงกินได้ มูลค่าที่ได้จากการประเมิน
การใช้ประโยชน์จากของป่าทั้งหมดเท่ากับ 182,823 บาทต่อปี และ มูลค่าสุทธิที่ทั้งหมดที่ชุมชนได้รับจากการใช้
ประโยชน์จากของป่า (use value) เท่ากับ 165,563.7 บาทต่อปี

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

1 / 21.9 / 49